

ESITYS MAAKUNNAN SISÄISEN TARKASTUKSEN TIEDONSAANTIOIKEUDEN LISÄÄMISESTÄ LAKIIN

Hallituksen esityksen maakuntalaiksi (Maakuntalaki –esitys/esitys) perusteella maakunta tulee olemaan monimuotoisesti organisoitu, johtamisen ja riskienhallinnan kannalta poikkeuksellisen haastava konserni. Maakunnan järjestämisvelvollisuuteen kuuluvista tehtävistä toteutetaan sekä osana maakuntaa kuin ulkopuolisten yritysten ja organisaatioiden toimesta.

Esityksen mukaan Maakuntavaltuusto päättää sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan *perusteista* (16§) ja Maakuntahallituksen vastuulla on huolehtia maakunnan sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnan järjestämisestä (37 §). Myös toimintakertomuksessa on annettava tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä (101§).

Maakuntahallituksen työvälteenä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimivuuden varmentamisessa on maakuntahallituksen järjestämä **riippumaton sisäinen tarkastus**:

37 §, 8. kohta: maakuntahallituksen tulee järjestää sisäinen tarkastus ja 45 §: *Sisäinen tarkastus*. Maakuntahallituksen tulee järjestää maakunnan riippumaton sisäinen tarkastus.

Riippumaton sisäinen tarkastus tarkoittaa asemoitumista maakuntahallituksen suoraan alaisuuteen. Sisäinen tarkastus nähdään myös yhtenä hyvän hallintotavan osatekijänä.

Lakisääteinen tiedonsaantioikeus

Maakunnassa muiden tarkastustoimintaa toteuttavien tahojentiedonsaantioikeuksista on säädetty Maakuntalakiesityksessä; tarkastuslautakunta ja tilintarkastajat 110§ ja Valtiontalouden talouden tarkastusviraston tarkastusoikeudesta (109§) valtiontalouden tarkastusvirastosta annetun lain muutosesityksessä 676/2000, 2a§ (HE47/2017). Sisäisen tarkastuksen tiedonsaantioikeudet tulisi olla määritelty pykälätasolla, kuten edellä olevilla tarkastustoimijoilla maakunnassa.

Sisäiset tarkastajat ry esitti joulukuussa 2016 antamassaan lausunnossaan maakuntalakiluonnokseen sisäisen tarkastuksen tiedonsaantioikeuksien säätämisestä pykälätekstissä. Sisäisen tarkastuksen tiedonsaantioikeuksista ei ole kuitenkaan vielä noteerattu suoraan lainsäädännössä. Työssään tarkastajat kohtaavat tietojensaannista erilaisia tulkintoja, myös oikeusoppineiden kesken. Toiminnan selkeyttämiseksi muiden tarkastustahojen kaltaisesti olisi hyvä todeta tiedonsaantioikeudet selkeästi laissa.

Sisäiset tarkastajat¹ ry esittää, että maakuntahallituksen alaisuudessa toimivan sisäisen tarkastuksen riippumattoman aseman, tiedonvaihdon ja tarkastustoiminnan tehokkaan ja tuloksellisen toiminnan kannalta myös sisäisen tarkastuksen tiedonsaantioikeudesta säädettäisiin maakuntalain 45 §:ssä lakisääteistä tilitarkastusta toteuttavan tilintarkastajan tiedonsaantioikeuksien (110§) kaltaisesti:

"Sisäisellä tarkastuksella on salassapitoa koskevien säännösten estämättä oikeus saada maakunnan viranomaisilta ja maakuntakonserniin kuuluvilta yhteisöiltä ja säätiöiltä tiedot ja nähtävikseen asiakirjat, joita se pitää tarpeellisina tehtävänsä hoitamiseksi."

Sisäiset tarkastaja ry. on mielellään käytettävissä maakuntaudistuksessa ja maakuntalain valmistelussa sisäisen valvonnan ja sisäiseen tarkastukseen liittyvissä asioissa.

Sisäiset tarkastajat ry.

Jani Heikkala

Toiminnanjohtaja

jani.heikkala@theiia.fi, 040 844 2176

Puolesta

Maliina Hakala-Kivinen

Hallituksen pj.

¹ Sisäiset tarkastajat ry (The IIA Finland) on osa kansainvälistä kattojärjestöä The IIA:ta (The Institute of Internal Auditors) jolla on yli 180 000 jäsentä 190 maassa. Suomen yhdistyksellä jäseniä on noin 670 ja he edustavat yli 300 organisaatiota. The IIA tarjoaa jäsenilleen ajantasaista alan kansainvälistä ammatillista ohjeistusta ja sertifiointeja jotka tukevat sisäisen tarkastuksen laadukasta ja tehokasta organisointia ja toteutusta.